

Nagyváradai Estilap

Szerkesztőség: Károly herceg-utca 6. sz. Szerkesztésért felelős: MARTON MANO főszerkesztő X. évfolyam 51. szám Kiadóhivatal: HEGEDŰS HIRLAPIRODA Bul. Rpg. Ferdinand Oradea—Nagyvárad Szombat, 1928. március 3.

Ma éjszaka hoznak íté- letet a nagy diákperben

(Részletes tudósítás a 7-ik oldalon)

A bukaresti uri gyilkost kilenc megcsalt barátnő siratja

„Biztosan feláldozza magát” — Gyilkosság előtt: kaviár
és becsületbeli adósság rendezése

— Bukaresti tud. távirata —

Minden politikai és közgazdasági eseményt háttérbe szorít a bukaresti lapok hasábjain az a gyilkos merénylet, amely egy héttel ezelőtt Gheorghe Gaetan, a bukaresti előkelő társaságok ismert alakja követett el Leonida asszony, az uri köröknek szintén ismert tagja ellen. Különösen a Curentul támadja erősen a merényletön keresztül a társadalomnak parazitáit, az

ugynevezett „selyem-legényeket”, akiknek sorából való volt Gheorghe Gaetan is.

Mint a bukaresti lap írja,

legalább tíz nő versengett Gaetan szerelméért

és az arra egyik sem nézett.

Mit csinált Gaetan a pénzzel? Elvégre ebédre, vacsorára nem volt gondja, hiszen mindig meghívták, sőt megtörtént az is, hogy már unta a sok meghívót. Lakásra szintén nem volt gondja, mert boldog volt az a nő, akihez időről időre lakni ment. Akkor mi lett a pénzzel? Gaetan mind eljátszotta, még pedig nagy összegeket tett fel egy-egy lapra. És mivel a kártya nem volt mindig olyan kitartó barátja, mint a nők, Gaetan barátnőjéhez sűrűn fordult ilyen kéresekkel:

— Küldj nekem pár ezer louis d'or szerelmem! — és a boldog nő, akihez a kérést intézte, ily büszkén, ilyen ártatlan módon a fiú. — leolvasta minden alkalommal a kért összeget. — Meg kell jegyezni, hogy a fiatal selyem legény egyaránt fordult valamennyi barátnőjé-

hez hasonló kéréssel, de egyiknek keze sem tudta, hogy mit adott a másiknak a keze és egyik sem tudott arról, hogy még kilenc versenytárs van. Hihetetlen meglepetés volt mind egyiknek a számára az a hír, hogy Gaetan meg akarta egyiküket gyilkolni. És azóta valamennyien részvétellel beszélnek, — de nem a nőről, aki még mindig élet és halál között lebeg, az Antoniu-szanatoriumban, hanem a „szegény” fiúról, aki börtönbe került.

A Curentul leírja két szerető asszony beszélgetését, amit Gaetan letartóztatása alkalmából folytatnak:

— Mit szólsz hozzá kedvesem?

— Hihetetlen!

— Söhasem képzeltem volna, hogy Georges ilyesmire képes legyen!

— Én azt hiszem, hogy valami dráma van jelen és ő feláldozza magát!

— Miért nem beszélsz D.-vel? Ő intervenídlhatna.

— Majd megpróbálom...

— Mindenesetre, legalább emberségesen bánjanak vele a börtönben!

— Ó igen!

Sokan meglátogatják a börtönben a fiatalembert, akinek külön cellát rendeztek be, meg

a pizsamáról sem feledkeztek meg.

Még lehetett hallani a szalokban ilyen megjegyzéseket is:

— Nyilvánvaló, hogy önvédelemből követte el tettét!

— Ehhez joga is volt, hiszen „Vele” töltötte el ifjúságát!

A legérdekesebb két gesztusa a merényletnek a következő: mielőtt szombaton este a találkozásra ment, nemcsak fejszét és benzint vásárolt, hanem egyik csemegeüzletben

vett egy félkiló kaviárt is.

tudta, hogy a szerelme nagyon kedveli ezt az ételt.

Miután pedig a baltával annak rendje és módja szerint elvégezte a dögát, vajjon hova ment? Elment egy klubba, ahol előző napon negyvenkétezer lejtel adós maradt.

És mivel tudta, hogy becsületbeli adósságokat 24 óra alatt meg kell fizetni, nem akarta magát kompromittálni még pár percnyi késéssel sem.

Még mindig folyik a vizsgálat a városházán

Peter Julian vezérfelügyelő az összes jegyzőkönyveket átvizsgálja

Hírt adtunk róla, hogy Peter Julian vezérfelügyelő a belügyminiszter megbízásából néhány nappal ezelőtt vizsgálatot kezdett a városházán. A vezérfelügyelő a vizsgálat célja felől megtagad minden felvilágosítást és így nem lehet sejteni sem, hogy csak egyes ügyosztályok, avagy pedig az egész tanács ellen irányul-e? A tény csupán az, hogy Peter Julian minden délelőtt pontos időben megjelenik a városházán és különösen az állandó választmány üléseiről és a közgyűlésekről felvett

jegyzőkönyveket tanulmányozza tüzetesen.

Hogy a vezérfelügyelő vizsgálatára még hány napig fog tartani, azt senki sem tudja a

városházán, viszont bizonyosra veszik, hogy a vizsgálatnak nem célja és nem is lehet következménye az, hogy a nagytanácsot feloszlassák.

A lei ma Zürichben 319.—

Zürichi nyitás

BUKARESI 319.—	
Berlin	124.05
New-York	519.37
Budapest	9082.50
Prága	1539.—
Bécs	7320.—
Páris	2043.50
London	1534.37
Milano	2749.—

Váradai árfolyamok

Pengő	28.62
Csehekrona	4.85
Dollár	163.50
Dinár	2.90
Schilling	23.05
Márka	39.10
Francia frank	6.50
Svájci frank	31.45
Lira	8.70

SPORT

Milyen összeállítással startolnak a váradai egyesületek a tavaszi fordulóban?

Az Estilap tegnapi száma közölte Steiner Bertalannak, a Törekvés sportegylet kiváló vezetőjének reménykedő nyilatkozatát Nagyvárad sportéletének a jövőjéről. Sportmunkatársunk ma folytatja ezt az érdekes ankétot:

Steinertől utam Krüger Károlyhoz, a Nac intézőjéhez vezetett. Krüger éppen komoly beszélgetésbe volt merülve Lászlóval. Mikor elmondtam, mi járatban vagyok, — interjút szeretnék kapni az Estilap részére. — Krüger szívesen állott rendelkezésemre és a következő nyilatkozatot adta:

— Örömmel olvastam a Nagyvárad Estilap tegnapi számában Steiner Bertalannak a Törekvés intézőjének optimista nyilatkozatát. Nekem is az a véleményem, hogy

Nagyvárad részére a futballhegemóniát a Törekvés és a Nac van hivatva viszszeresni.

Azonban, hogy ez sikerüljön, természetesen szükség van arra, hogy a két egyesület egymással karöltve dolgozzék. — Minden sportember tisztában van azzal, hogy ehhez a célhoz nehéz ut vezet. Komoly és tervszerű munka szükséges.

— Ami a Nac-ot illeti, — ezt örömmel jelentem ki, —

régen nem tapasztalt érdeklődés nyilvánul meg az ügyek iránt,

ugy, hogy ez a legszebb reményekre jogosít. Megvan minden reményünk arra, hogy a zöld-fehér színek ismét a régi fényükben fognak tündökölni. Mindenesetre teljes erőnkkel azon leszünk, hogy Nagyvárad labdarugósportjának, — mely már-már a lejtőn volt — hasznára lehessünk és a váradai pályákon ismét az a lüktető sport élet legyen, mi évekkel ezelőtt volt.

Itt kissé megpihen Krüger. Erre én megkérdem: milyen összeállítással startol a Nac tavasszal?

— Kitiűnő játékos gárda áll rendelkezésemre, az összeállítás még nem alakult ki.

Azonban játékosaink névsorával szívesen szolgálhatok. — Kezdem előlről. Kapusok: Ströck István, aki az eddigi tréningeken az eddigi formája alapján joggal reménykedik, hogy ismét el foglalja helyét a román válogatottban. Reá a csatársorban is számíthatok, mivel tudott dolog, hogy nagy-szerű támadó játékos is. — Továbbá a tavaly felfedezett fiatal és nagyon tehetséges Jámber, kinek nagy jövőt jósolok. Rendelkezésemre áll még az ifjú Heller II. és a ko-

lozsvári Universitataból jött Neagu Is. Bekkek: Wittenberg Herman, Dézsi II és a tehetséges és nagyreményre jogosító szintén ifjú Heller I. — Halfook: Mertz (Guru), Löwenstein, Fellner, Gábor I, Arnóck. Csatárok: Rónai, aki szorgalmas munkával elérte régi formáját; Róth (Csutka), továbbá Nemes Pali, Róth Lajos, Grünbaum II, s végül majdnem elfelejtettem Bochisot, a Biho-

ruból ájtott kiváló csatárt.

Itt átveszi a szót Csillag, a tréner:

— Irja meg — ugymond — hogy a Nacban rég nem tapasztalt szellem uralkodik s ennek eredménye szerintem nem is maradhat el.

Megkérdéztam még Krüger-től: szándékoznak-e valami külföldi turát abszolválni? — Krüger azt feleli, hogy a mai viszonyok mellett, szinte lehetlenség számba megy egy külföldi tura lebonyolítása. — Alelnökök: Freiburger Sándor most folytat személyes tárgyalásokat Budapesten az Ujpest, a Ferencváros és a Hungária igazgatóságával. Szó van már román husvétra a Slá-

via vagy egy jóképessérről bécsi proficsapat lehozataláról.

Heller Miklós.

Ö Vasárnap tartja az Egyet-értés rendes évi közgyűlést: a Katholikus Kör nagyerőműben, 10 órai kezdettel. Délután a Rhédey-kerti pályán nagy tréning.

Leszállítottuk árainkat! 190 leies duplatéruő valódi fildecos harisnyát kiválogatott színekben míg a készlet tart 95 leiert vehet Leitnernél a „Hőféherke” Aruházban Sas-palota Piața Unirii.

Szigligeti Ede emlékét impozánsan ünneplik meg március tizenharmadikán Nagyváradon

Szigligeti Edének, Nagyvárad nagy fiának halálozásától számított ötvenedik év telik el most és ezt az évfordulót a Szigligeti Társaság vezetősége mindenképpen elismerésméltó módon akarja emlékeztetessé tenni: Olyan akciót indít, amely alkalmas lesz arra, hogy az erdélyi magyarság kulturális egységét imponálóan kifejezésre juttassa, egyben az erdélyi magyarság szellemi fókuszainak egymásra való áldásos hatását minél jobban előmozdítsa.

Arról van szó, hogy a Szigligeti Társaság meghívása folytán, március 18-án Nagyváradra érkezik az Erdélyi Irodalmi Társaság számos kiemelkedő tagja, Dózsa Endrével, a híres kolozsvári publicistával az élén és délután 6 órakor a Katholikus Körben ragyogó műsoru előadás keretében ünneplik meg Szigligeti Ede emlékét. Ezen az ünnepségen Némethy Gyula dr. kanonok fog előadást tartani Szigligeti Edéről. Azután az Erdélyi Irodalmi Társaság ide-

érkező tagjai is. Ugyanaznap este bankett lesz a Szigligeti Társaság valamennyi tagjának részvételével s ezen a banketten Karácsonyi János dr. püspök, a Szigligeti-serleggel, Dózsa Endre pedig a Rádi-serleggel fog emlékbeszédet mondani, míg az est harmadik illusztris szónoka Pálffy-Gulácsy Irén. Az ünnepségre természetesen meghívják Nagyvárad katonai és polgári hatóságainak képviselőit és külön tradicionális meghívót nyomtatnak a Szigligeti Társaság tagjai számára.

Egyébként tervbe vette a Szigligeti Társaság, hogy a tavaszi hónapokban meghívja Nagyváradra a temesvári Arany János Társaságot és a marosvásárhelyi Kemény Zsigmond Egyesületet. Április hónapra viszont a Szigligeti Társaság kapott meghívást, egész estét betöltő műsoru előadásra az Erdélyi Irodalmi Társulattól.

x Az Uj Idők ez évi összes elmaradt számaát megkaphatja a Hegedűs Hírlapirodában. Ára 20 Lei.

Szokolovot, a cionista vezért kihallgatáson fogadta a bolgár király

— Az Estilap eredeti távirata —

Szöfiából jelentik: Nahum Szokolov-ot, az ismert cionista vezért, a cionista világszövetség elnökét, aki jelenleg Bulgáriában tartózkodik, Boris bolgár király tegnap dél-

után kihallgatáson fogadta. — Szokolovot a király igen szívélyesen látta magánál és elbeszélgetett vele a zsidó kisebbségi kérdésről.

Mozgószínházak műsora

Heyman-Szinkör

Holnap
3, 5, 7 és 9 és fél órakor

Táncoló Bécs

Dunakeringő

II. része
Lya Marával

Eredeti zene és 10 tagú kórus-kísérettel

Színpadai beállítás

Mérsékelt emelt helyárak

Bérlet és kedvezményes jegyek nem érvényesek

Apollo-Filmszínház

1928. márc. 3-án

Slóger! Slóger!

Ahol ég és tenger találkoznak

John Barrymore legnagyobb filmje 10 felvonásban

A főszerepben: John Barrymore, Dolores Costello

Dandés helyárak!

Filmpalace

Sas-palota

Holnaptól kezdve mindennap a „Hindu siremlék” testvérdrabja

Ganges papnője

2 részben, 12 felvonásban

A főszerepben:

Bernhard Götzke

A két rész együtt!

Divatszövetek
megérkeztek
Deutsch
posztóruházba
Nagy választék jó minőség

A mangófa csodája

A Mangófa a fakírok burussza alatt terem meg egyetlen szempillantásra a pusztában semmiből, mert az indus varázsló úgy akarja. A kötetprodukción mindenki ismeri: a kötetet feldobják az égbe, felkuszik egy fiú, s véres tagokkal, darabokban hull vissza, mert a fakir úgy akarja. Sőt egy perc múlva a gyermek életvidáman szalad kalapjával körül, amelybe hullanak a pennyk, szantimok és rupiák. A sok Távára Ray éles szögeken sziesztáz, ami halálra tépné az egyszerű halandót, ő évekig ott ül rajt élve, de a halál végtelen nyugalomával. Mindegyik egy Paphnucius, Anatol France regényalakja a Thaiszból, aki áll és él némán, s a madarak fészket raknak vállaira. Az emberi akarat megkövesedik a szerzetesben, kővé mered az ember, az akarat is lehet sziklaerős. Más yogik eltemetetik magukat, heteket töltenek fogadalomból a föld alatt, hogy gondolataikkal elvonulva, a földi életből megizleljék a kibékítő halált.

Ó, mely csodát illesse őket, ezeket a szent s megközelíthetetlen férfiakat. És ez még nem minden, egy németnyelvű magazin sokkal különbet mutat be legújabb számában olvasóinak. Ezek a revue-k ma a magyarságnak legkedveltebb kiadványai. Minden meg van bennük, ami a mai embert érdekli és ebből a mindenből nem hiányozhat a fakir képek, a fakir képeken két hindu bölcs, ő, látni borzalom. Ezek a szentek rettenetes fogadalomból évtizedek óta ülnék már egy helyen és évtizedek óta az egyik félkarját tartja fölfelé, a másik mind a kettőt. Már a karjuk nem kar többé, már évekkel előbb elmult az az óra, amikor tövig elszabadtak, az ujjairól a könny karomná nőtt, amelyek a fejbubot vakargatják halott mozulatlanágban. Hónaljuktól már csak csontok ezek a karok, az ujjak porcairól lefoszlott a húsz, csontváz karok, már alig tapad rajtuk valami kis elszáradt, kieszerzett bőr.

Emberek, akik a kávéházban nem tudnak este hazamenni neuraszténiából, emberek, akiknek a dohányzásról, a kártyáról leszokni hiábavaló, ezerszer feladott küzdelem, nézzék meg ezt a két férfit Benáresz piacán. Kikben nem a halál megvetés a csodálatos, hanem az élet megvetése, a mellyel elvonulnak legszebb éveikben a tulvilág gondolatai mögé. Elsáncolják itt magukat és nem vesznek tudomást a természet hatalmas

erejéről, amelyen győzedelmeskedni akarnak. Nem érdekli őket az időjárási viszonyok: az életük egy kis pillái, egy köcsög tej és utána hetekig, hónapokig, semmi. Ülnek a mulandóság küszöbén, ráncbaszedett arccal s az élet filmtékercse leszalad előttük.

Egy lappal arrább forgat az ember és előtűnnek az élet legszebb virágai. Gyönyörű meztelen nők, táncosnők, akik kinyílnak a maguk pompájában a rivalda gőzölgő fénykévéiben. Nők, akikről távol áll minden, ami nem a habzó életkedv, akik viharza-

nak és nem természetük a pilanatnyi megállás. A hálókocsi angyalai, rózsák és tökéletes idomok. Testben és lélekben leplezetlenek. Élnek akarnak azzal a mohósággal, ahogy a halni készülő az utolsó korty levegő után kap; levették és levették mindezt, ami gát egy 80 HP-es élet-reflektorszemű robotjában.

Egyik oldalon az aszkéta, akiből karjával együtt sorvad le minden, ami élet. A másik oldalon a bachánsnő, akinek szerelem az itala, az étke, aki jön, s győzni tud, a szeretője. Egyik oldalon a Nirvána földi

rabjai, a test elárulói, akik nem vállalnak a hasukkal, a fülükkel, az érzékükkel közösséget. A szemüknek azt mondják, hazudik és a tompa semmibe néznek. A másik oldalon minden, ami piros, csodákkal megrakott élet. S a közepén az olvasó, a közönség, az ember; én te ő, szívünkben az örök kételkedéssel, hogy nem tudjuk melyik oldalra fordítani legjobban. És legkibékítőbb főleg. Táncolunk a két véglet akarása között, s mert lényünkben a gyávaság a vezetőszólam, közben fáradtan lemorzsolódik, eltelik az élet.

Bárdos László.

A nyolcórás munkaidő bevezetését nemzetközi egyezmények írják elő

Kiterjesztik a kereskedelmi vállalatokra is

— Bukaresti tud. távirata —

A törvényhozó tanács (Consiliul Legislativ) III. szekciója bevégezte a nők és kiskorúak munkájának védelmére, ugyszintén az ipari munkaidő tartamának megszabására való törvénytervezet vitáját. A tanács minden módosítás nélkül fogadta el a javaslatot, s

kedvező véleményt adott

a parlamentben való benyújtására nézve.

A törvényhozó tanács referense bőségesen ismertette a

munkaügyre vonatkozó nemzetközi szerződések anyagát és arra a konklúzióra jutott, hogy a munkavédelem és a nyolcórás munkaidő

kötelező Romániára nézve,

mert Románia aláírta az idevonatkozó nemzetközi szerződéseket és egyezményeket.

A törvényhozó tanács a törvény tulajdonképeni szövegére vonatkozóan nem tett megjegyzést. Ez a szöveg hű mása a nemzetközi egyezményeknek.

Ami a javaslat tartalmát illeti, a „Cuvantul” úgy értesül,

hogy nagyipari körök fellépése folytán beiktattak a javaslatba egy speciális szakaszt, amely jogot ad a minisztertanácsnak arra, hogy

a nyolcórás munkaidő alkalmazását „vis maior” esetében felfüggeszse.

A kereskedelmi tisztviselők kérésére beillesztettek a javaslatba még egy cikkelyt, amely szerint az illetékes minisztérium, minisztertanács jegyzőkönyv alapján nyolc órában szabhatja meg a munkaidőt a kereskedelmi vállalatoknál is.

A nagyváradi jogakadémia betörőjét Gampe Istvánt újból zsebtolvajlásban érték Pesten

Budapestről jelentik: Nagyváradon jól ismerik Gampe Istvánt, aki legutóbbi itt tartózkodása alatt több betörést követett el; többek között, ő volt

a nagyváradi jogakadémia betörője.

A vakmerő és mindenre elszánt fiatalember, mint emlékeztetés.

robbantással nyitotta fel a jogakadémia kasszáját, — amelyből százezer lelt emelt ki.

Gampe akkor is, mint még minden alkalommal, megszökött a hatóság üldözése elől. Legutóbb egy budapesti zsebtolvajlás alkalmával hallatott magáról, míg most ismét egy hasonló ügy miatt került a rendőrség kezére.

Mint Budapestről jelenti tudósítónk, tegnap a zuglói Bosnyák-utcán egy a villamoson utazó szobalány észrevette, hogy valaki a zsebében kotorászott. A szobalány lármát csapott, a tolvaj azonban leug-

rott a villamosról. Nagy hajsza után elfogták és ekkor kiderült, hogy

a tolvaj: Gampe István, a bűnöző körökben hírhedt, té vált fiatalember. Gampét letartóztatták.

A különc végrendelete

Azt akarta, hogy temetésén jóllakják és beugjon a falu népe.

Zentáról jelentik: Martonos községben szombaton meghalt Pakaski Veljko hetvenéves gazdálkodó. Az öreg Pakaskit faszterte különc embernek ismerték és ezt a véleményt látszik igazolni vasárnap felbontott végrendelete is. — „Valjók bácsi” az okiratban

ugyanis, úgy rendelkezik, hogy halála után

öt hektoliter bort verjenek csapra és ötszáz kilogramm húst osszanak szét a falu népe között, hogy jóllakhassanak s beugyanak a temetésén.

— Ezen kívül, — hangzik a különös végrendelet — temetésem napján felváltva harang zugjon és rezesbanda muzsikáljon. Félórát a harang, félórát a rezesbanda, egészen, míg a temetőbe nem ér a halottas menet.

Az öreg gazdálkodó vég-

3 ismeri szó:

Ernő

Blum-nál

vegyen Köröspart

akarát betű szerint teljesítették és a marionettaknak alkalmuk volt harangzugás és muzsikaszó mellett lakomázni — a halott jóvoltából.

Pakaski különben már életében felállította sírmlékét és a sírszobron üveg alá helyezte a fényképét. Minden nap kijárt a temetőbe és hangosan köszöntötte a fényképét:

— Jó napot, Veljkó bácsi!

És utána meglehetősen hazakocogott.

A végrendelet nem feledezik meg az egyháziak sem. — Öt lánca alja földet hagyományoz benne az öreg Veljkó a görögkeleti szerb templomnak.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Péntek: Szünet.

Szombat délután 4 órakor: Mersz-e Mary, operett újdonság mérsékelt helyárrakkal.

Szombat: Külváros. Bevezetőt tart: Imre Sándor, kivételesen B bérlet.

Vasárnap délután 3 órakor: Mersz-e Mary, operett újdonság mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap délután 6 órakor: Levél, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este fél 9 órakor: A Nászéjszaka, operett újdonság. Bemutató.

Hétfő: Nászéjszaka, A bérlet.

Kedd: Nászéjszaka, B bérlet.

Szerda: Nászéjszaka, C bérlet.

— *A Külváros, kivételesen B bérletben.* Ez a megrázó dráma az eddigi két előadáson rendkívüli sikert aratott. Aki még nem nézte meg a Külvárost, ne mulassza el egyet váltani, mert szenzációs darabot ismer meg a Külvárosban. A Külváros holnap este kivételesen B bérletben lesz műsoron.

— *Mersz-e Mary szombat és vasárnap délután.* Mérsékelt helyárrakkal lesz műsoron szombat és vasárnap délután az idei szezon szenzációs sláger operettje a Mersz-e Mary. Az előadás szombaton délután 4 és vasárnap délután 3 órakor kezdődik.

— *A Levél, mérsékelt helyárrakkal.* Vasárnap délután 6 órakor a prózai együtes a Levél című drámai újdonságot játssza, amely előadás mérsékelt helyárru.

— *A Nászéjszaka.* Az utolsó próbák folynak már a legközelebbi operettből, a Nászéjszaka kából. Ez az eredeti francia operett egy szellemes meséjével, mint különleges zenéjével

egyik legbájosabb újdonsága a színháznak. Maga a mese és a darab tartalma közel áll a bohózatához, úgy, hogy a közönség valóban mulatni fog ennek a darabnak az előadásán. De e mellett a zene, az énekszámok és a táncok olyan szenzációsan eredetiek, hogy külön látványt nyújtanak. A Nászéjszaka bemutatója vasárnap este lesz s utána hétfőn A, keddén B és szerdán C bérletben kerül előadásra. Az óriási érdeklődés miatt jegyről mindenki jól előre gondoskodik.

Sofi, - a skorpió titokzatos nyomai...

— AZ ESTILAP REGÉNYE — (12)

Írta: SAX ROHMER

— Rendben van, — felelt Stuart, — a vésés egy része rendkívül finom, majd később nagyító üveggel is megnézem.

Átvette a töredéket Dunbartól, aki azt újra kibontotta és íróasztalának egyik fiókjába helyezte, melyben csekk-könyvét és néhány kisebb értékű tárgyat őrizte, aztán újra bezárta a fiókot.

— Elmegyek önnel a kocsiállomásig, — mondá, — miközben érezte, hogy nyugtalanság szállja meg a lelkét.

Mindketten kiléptek a szobából s közben Stuart kioltotta a lámpákat.

Alig hagyták el a szobát, két perc múlva a ház előtt autó állott meg és Mrs. Gregor egy hölgyet vezetett be a szobába, melyből Stuart és Dunbar alig hogy kimenek. A villanyt újra felgyújtotta.

— A doktor éppen most ment el, miss Dorian, — mondá tartózkodóan, — Nagyon sajnálom, hogy mindig oly szerencsétlen a látogatásaival, de biztosan tudom, hogy csak pár percig lesz távol.

Oly jelenség volt ez a lány, hogy teljesen érthetővé tette az óvatosságot és a féltékenységet. Karcsu, keleti szépség volt, a Nyugat eleganciájának keretében. Arcvonásai, bár európaivá formálódtak, bizonyos subtilis módon emlékeztettek a Keletre. Hosszu mandulaformájú szemei voltak, mint az egyiptomiaknak; haja, melyet valamelyes, a háremekben divatos módon fésült, pelyhes és bronz ragyogású volt, hol a fény a haj hullámainak érintette.

Biborbárony belépőt viselt s rajta kármzszerű fehér rókabőr, melyet aranyzsinórokkal erősített meg. Ez alól kilátszott fehér és aranyos ruhája, melynek szabását klasszikus egyszerűséggel alkották meg; ezt derekán keleti díszes öv tartotta össze. Fehér harisnyát, fénytelen-arany színű cipőit előnyösen emelték ki nemcsak formájuk kis lábait, hanem bokaikat. Indiai gyöngy-munka volt a kiegészítései. Miss Dorian

ciósan eredetiek, hogy külön látványt nyújtanak. A Nászéjszaka bemutatója vasárnap este lesz s utána hétfőn A, keddén B és szerdán C bérletben kerül előadásra. Az óriási érdeklődés miatt jegyről mindenki jól előre gondoskodik.

olyan jelenség volt, a mely ember képzetét felizgatta volna és bárki erékében sokáig élt volna kedvesen.

Mrs. M'Gregor láthatóan zavartan, karosszékekkel kínálta meg.

— Ön nagyon jó, — szólt a látogató rendkívül dallamosan és elbűvölően hangzó, némileg idegen kiejtéssel és habzó hanghordozással. — Várok egy keveset, ha szabad.

— Ejh, ejh! — szólt Mrs. M'Gregor, a tüzet piszkálva. — Persze ki hagyta aludni! Lássuk csak? Nem... még látok egy kissé paraszt.

A piszkálót felállította a már majdnem kialudt tűz előtt s diadalmasan tekintett miss Dorianra, ki mosolyogva figyelte.

— Kellemes tűz lesz itt pár perc múlva, miss Dorian, — mondá, s az ajtó felé ment.

— Megengedi kérem, — szólt utána a leány, — hogy egy percre használhassam a telefont? Mivel dr Stuart nincs itthon, meg kell magyaráznom, hogy várakoznom kell rá.

— Természetesen, miss Dorian, — felelt Mrs. M'Gregor, — csak tessék bátran, bár azt hiszem, hogy a doktor minden percben visszatérhet.

— Igen szépen köszönöm!

Mrs. M'Gregor kiment, de anélkül, hogy a karosszékekben ülő, előkelő alakra vissza ne pillantott volna. Miss Dorian, állat tenyerébe és könyökét a szék karján nyugtatva, belebámult az újra éledő tűz füstjébe. Az ajtó bezárult s hallatszott, amint Mrs. M'Gregor lépteit lassankint távolodnak a folyosón.

(Folytatjuk)

Szövetek, vásznak, sifionok, damaszt- és kelengyeárak legjobb minőségben, eredeti guáriláron, kedvezményes üzleti feltételekkel csakis

TEXTIL CENTRALA
guári lerakóban
Bul. Reg. Ferdinand 18.

MOZI

A FILMPALACE MŰSORA:

Péntek: Nincs előadás.

Szombat 3, 5, 7 és 9 órakor: Ganges papnője, a Hindu sir- emlék testvérdarabja, a fősze- repben Bernhard Götzke.

Vasárnap délelőtt 11 órakor: Divatkirályné. Leatrice Joy- al és Kóristalány, kettős ma- tiné.

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor: Ganges papnője.

APOLLÓ MOZGÓ MŰSORA:

Péntek: Szünet.

Szombat délelőtt 11 órakor: Matiné a szemérmes szegények javára.

Szombat délután 3, 5, 7 és 9 órakor: premier bemutató: Ahol ég és tenger találkoznak. John Barrymore legszebb filmje.

Vasárnap délelőtt 11 órakor: A nagyváradi munkásgárda színelőadása és a Boldogság tolvaja. Ronald Collmannal.

Vasárnap délután 3, 5, 7 és 9 órakor: Ahol ég és tenger találkoznak.

Neuman színház

Péntek: Nincs előadás.

Szombat 3, 5, 7, 9 és fél órakor: Ünnepi előadások! Duna- ker- ngő II. része: A Táncoló Bécs, Lya Marával, kórus és színpadi beállít- tásban, mérsékelt emelt hely- árrakkal Bérlet és kedvezményes jegyek nem érvényesek.

Vasárnap délelőtt 11 órakor: A Sárga ház, nagy matiné. Ligeti Maca új táncokkal.

Vasárnap délután 3, 5, 7, 9 és fél órakor: Ünnepi előadások! A Lunakeringő II. része, A táncoló Bécs, Lya Marával, kórus és színpadi beállításban, mérsékelt emelt helyárrakkal Bérlet és kedvez- ményes jegyek nem érvényesek!

Hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek: Ünnepi előadások! Duna- ker- ngő II. része: A Táncoló Bécs, Lya Marával, kórus és színpadi beállításban, mérsékelt emelt helyárrakkal Bérlet és kedvez- ményes jegyek nem érvényesek!

Hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek: Ünnepi előadások! Duna- ker- ngő II. része: A Táncoló Bécs, Lya Marával, kórus és színpadi beállításban, mérsékelt emelt helyárrakkal Bérlet és kedvez- ményes jegyek nem érvényesek!

„Atlas“
kerékpárok
kizárólag 323-2

Kalendánál

kaphatók, részletek 15

A rossz gazdasági viszonyokra való tekintettel

Witrael Gábor

Avram lánca (Kossuth)-utca 10 sz.
Biharmegyei Takarékkal szemben.

hogy mindenkinek módjában álljon ruházati cikkei olcsón beszerezni, dusan felszerelt raklaramal a legelőnyösebb heti-, vagy havi részletfizetésre árusítom.

Különösen felhívom a t. vevőközönség figyelmét női és férfi szövetekre, selymek, damasztok, mindennemű vásznaimra, szőnyegek és garnitúrákra

Teljes menyasszonyi kelengyék a legfinomabb minőségig.

Gulácsy Irén a Kisfaludy Társaság jelöltjei sorában

— Budapesti tud. távirata —

A Kisfaludy Társaságban elhallozás következtében megüresedett egy tag helye s a Társaság legközelebbi ülésén fogja új tagját megválasztani.

Irői körökben rokonszenves feltűnést keltett, hogy a Kisfaludy Társaság számottevő vezetői első sorban

Pálfi Gyula Irén, a fényes tehetségű nagyváradi író számára tartották fenn

szavazatukat, amennyiben az a törekvés, hogy Erdély új írónemzedékének juttassanak a Társaságban helyet. Előkelő írók lelkesen foglaltak állást a Fekete völgyének ünnepelt szerzője mellett, annak ellenére, hogy par excellence versíró költőt kell a megtiszteltetésnek érnie. Gulácsy Irén talentumának tisztelői, akik a fiatal író nagyszerű kibontakozását méltán várják, a szabályokra való tekintettel mondtak le egyelőre jelöléséről a következő választásig. Helyében Babits Mihály és Erdély költői részéről Aprily Lajos közt fog eldőlni a küzdelem.

Baklanoff kamaraénekesről

Világhírű regényíró honfitársa Maxim Gorkij, a mester egyik moszkvai hangversenye után ezeket írta: (hű fordítása a Berliner Tageblatt-ban megjelent cikknek). George Baklanoff az a művész, ki még a legapróbb dalocskát is átérzi, érti és átéli. Eppen ezért annyira vonzó minden egyes énekszáma. A vidámhangulatú népe-ekből szívetderítő jókedv árad a hallgató felé, a bánatosak előadása közben emberileg mélységesen magunkba szállunk.

Baklanoff humorában megérezzük azt a minden feszültséget feloldó, mindenkinek jól eső, áldásos vidámságot, melynek serlegében a keserűségnek, de még csak a fanyarságnak cseppnyi morzsájára sem bukkanunk. Színarany kedély szunnyad a mester lelke mélyén, melyet legszívesebben a jókedv aranykelyhének keresztelnék el. Ennek a finom-metszésű kehelynek a gyöngyszeme egy bizonyos szubtilis érzelmesség, mely azonban soha nem csap át zavaró, unalmas elérékenyülésbe. A mester a legegyszerűbb kisorozópáldában is az igazságot adja nekünk, s minden műsorában fényszerűen jut érvényre pompás olasz énekkultúrája s nyilvánkozik meg az ő egyéniségének sajátos, mindenkinek elcsodálásra lenyűgöző varázsa.

A budapesti rendőrség lefogott egy ismert erdélyi artistaügynököt

MORGENSTERN GÉZA NÖKET AKART HOZNI
KOLOZSVÁRRA

Budapestről jelentik: Tegnap este a főkapitányságon Sándor József, a magyarországi artisták egyesületének elnöke feljelentette Morgenstern Géza artistaügynököt, aki tizenegy artistanőt szabályellenesen szerződtetett. Morgenstern

a nőket Kolozsvárra akarta vinni.

A szabály szerint Romániába

csak az idevaló magyar konzulátus erkölcsi igazolásával lehet artistanőket levinni. Morgenstern ezt az igazolást nem tudta felmutatni.

A budapesti rendőrség átkutatta a nagyváradi gyorsot és megtalálta Morgenstern Gézát a tizenegy nővel.

Kihágás címén indítottak elene eljárást.

JOHN BARRYMORE,

a Don Juan híres főszereplője játsza az Apolló mozgó legújabb slágerének, az Ahol az ég és tenger találkoznak, tengeri drámának főszerepét. Az izgalmas tempójú dráma tartalma mindvégig lekötö a figyelmet, amely két testvér élethálárcát tárja elénk.

Gyönyörű tengeri és Jáva sziget felvételek élénkítik az élvezetet, s borzalmasan szép a tengeri orkán és a veszedelmes bálnavadászat, aminőt még filmen nem láttunk. A filmet szombaton mutatja be az Apolló mozgó.

Mi lesz a biharmegyei fűrésztelepek termelési engedélyével

Idestova három éve annak, hogy a kormány felállította az összes erdélyi favállalatok engedélyét és azoknak csaknem 90 százalékát egyik napról a másikra, bevonta. Közel 100.000 erdélyi munkás és sokezer tisztviselő maradt így kenyér nélkül és Erdély valaha virágzó faipara a csőd szélére jutott. A vállalatok tulajdonosai mindent megkíséreltek, hogy a kormányt elhatározásának megváltoztatására bírják, de igyekeztük hiábavalónak bizonyult és egymás után le kellett szerezni a fűrésztelepeket.

Az idén azonban, mintha valami enyhülés volna tapasztalható a faiparban. Hír szerint a kormány igen komolyan foglalkozik azzal a gondolat, hogy a beszüntetett fűrésztelepek egy részének

nőből visszaadja a működési engedélyt.

A legutóbbi minisztertanács foglalkozott ezzel a kérdéssel és beható tárgyalások után, miután a szakminiszter kikérte a főerdőhivatalok véleményét is, arra az elhatározásra jutott, hogy esetenként revízió alá veszi az egyes fűrésztelepek ügyét. Ezen a minisztertanácsos természetesen szóba került a biharmegyei fűrésztelepek sorsa is.

Értesülésünk szerint több biharmegyei képviselő és szenátor intervenciójára, egy néhány, üzemen kívül lévő fűrésztelepnek már a közeli hetekben visszaadják a működési engedélyt.

Szakkörökben mindazonáltal nem sok reményt fűznek a kormánynak ehhez az eljárásához, mert értesülésünk szerint

egy-egy fűrésztelep alig 100 hold erdőt kapna vissza,

ami egyet jelent azzal, hogy a fűrésztelepek előbb-utóbb a mai sorsukra jutnak.

Az erdélyi fatermelők körében most erős mozgalom indult meg, hogy rábírák a kormányt arra, hogy

ezt a 100 holdas kvótát legalább 3—500 holdra emelje fel.

Ebben az esetben az erdélyi fatermelés hamarosan elérné azt a nivót, amelyen még nemrégiben állott.

Szombaton mutatkozik
be JOHN BARRYMORE
legnagyobb szerepében:
Ahol ég és tenger
találkoznak

MIVOLT MA ÖTVEN ÉVE

1878. március 2-án.

Mintha láng csapna fel a lapok hasábjairól, ezen a napon. Mozgósítás! Közlök a bécsi táviratot, amely szerint a mozgósítás előmunkálatai a legapróbb részletekig megtörténtek, hogy az összes véderőket haladéktalanul hadilábra lehessen állítani. Mi ez? jajdulnak fel a vezércikkek, hiszen minden hatalom fáradt és békéről beszél, mit akarnak, miféle vesztőhely készül a magyar anyák fiaira számára? A diplomácia pokoli laboratóriumaiban főzték a boszniai okkupáció tervét...

Gróf Szapáry huszárkapitány gyilkosát, Tóth Ferenc altisztet, kötél által való halálra ítélték. Az ítéletet a jászberényi hadbírósg fogházában ma hajtották végre.

Élénk mozgalom indult ma új színpad építésére. A nagyváradi lapok elkerülhetetlen szükségnek mondják a sürgős építkezést. Mihelyt lemondunk — írja az öreg Nagyvárad — az állandó színház nálunk még tán 50 év sem megvalósítható eszméjéről, azonnal ki fog tűnni, hogy saját erőnkön is kitélik egy 18—20.000 forintba kerülő nyári színpad... Igen ám, de az állandó színházról senki sem akart már akkor lemondani.

Szilágyi Dénes városi örmester a városházán szíven lötte magát. Meghalt. Egy francia lányt szeretett szegény örmester, a szülők elleneztek a házasságot. Ismert lemez.

Az újjvárosi irgalmas nővérek zárdájában bál volt. Megjelent az egész váradi háusevoleé. Néhány név a kis táncosnők sorából, akik közül ma nem egy boldog nagymama: Besenyei Róza, Janky Sarolta, Király Vilma, Némethy Mariska, Póynár Melanie, Rezi Mariska, Takácsy Irma, Mensáros Emilia, Heinrich-Mayer Ida, Kövér Janka, Marzsó Margit, Szamosi Irma, Unger Ilona, Zeller Cili.

Érdekes esküvő is volt. Dr. Földy János volt biharmegyei tanfelügyelő, 70 éves öregúr oldalához vezette Lépossy Ilona kisasszonyt. A szép menyasszony 18 éves.

Óriási hirdetés az újságban. Mi mindent lehet kapni 10 forintért? Igazán egy egész házart a bécsi Blau és Kantnall. Ime itt az egész műsor:

2 szép olajfestmény, faramott rámban, 2 pompás francia virágtartó, 1 szalontükör, aranyrámban, 1 szép virágkosár, 1 szép album fényképeknek, 1 elegáns női öv, 1 üveg parfüm, 1 casette, női szívek óhaja szerinti tárgyakkal, 1 diszes zongora terítő, 2 bronz szalon gyertyatartó, 1 asztali csengettyű, 1 zárható bonbonniere, 1 fali gyűjtőtábla, 1 öröknapár, 1 teljes varrőszköz, 1 jó ruhakefe, 1 jó

hajkefe, 1 célszerű szivartárca, 50 angol levélpapír, 50 boríték, 12 jó írón, 12 jó tollszár, 1 mechanikus írón, 1 férfi garnitúr, 1 duble óralánc, 1 chevolier pénzárca, 1 praktikus írószer, 1 jó jegyzőkönyv, 100 angol réztoll, 1 szép erszény, 1 réz keztyűgomboló, 25 zsebkendő, 1 éneklő léggyőlyő, 1 doboz festék, 1 komikus tárgy, 1 időjós-ló, 1 elrejtett csörgőkigyo, 1 távcső, 3 mértföldnyire látható vele, 1 nagy dominójáték, 1 jó acélolló, 2 finom fénykép keret, 3 finom toilette szappan, 1 fogkefe, 1 elefántcsont fogpép, 2 kaucuk fésű.

Apolló mozgó matinéja

Vasárnap délelőtt 11 órakor
**a Munkás Műkedvelő
Gárda**

színelőadást tart, amelynek műsorában **szavaltatok, táncszámok, Ady-Reinitz dalok és egy egyfelvonásos vígjáték** szerepelnek. Benes Ilona, Sipos Imre, Rosenfeld Sándor és Szigeti Jolán közreműködésével.

Azonkívül:

Boldogság tolvaja

Ronald Collmannal

* Gyümölcs- és disztfákat ad el a város. Egy Gergely dr polgármester, a városi tanács határozata értelmében értesíti a városi és megyei szőlőtulajdonosokat, valamint gyümölcstermelőket, hogy ez év tavaszán a város kertészetében eladásra kerül egy nagy mennyiségű nemes, fajtiszta, 3 éves gyümölcsfa, továbbá nagy-mennyiségű diszta és cserje. Venni szándékozók bármely munkanapon jelentkezhetnek a Rhédey-kert mögötti fekvő városi kertészetben. Az eladásra kerülő gyümölcs, disztfák, valamint cserjék eladási árai a következők: Francia és őszi barack, kajszin, alma, körte, cseresznye, meggy, szilva és diófák darabonként 50 lei, gesztenyefák, platán, piramis, nyárfa, eucalyptus, citusz és corgona, darabonként 80 lei, tanaxix, szorszita, philadelphus, szinphoricarpus, spirea, loniterra, cornus és deucia, darabonként 40 lei, verbum, vegelia, spirea, darabonként 50 lei, 3 éves buxus, darabonként 2 lei.

**Szombaton mutatkozik
be JOHN BARRYMORE
legnagyobb szerepében:
Ahol ég és tenger
találkoznak**

Wallerstein butorok

detail előadás engros árban

* Hencserek részlete Mansberger kárpitosnál, Reg. Ferdinand 17

A keresztlényi és a modern misztika

Dienes László előadásának
második része

Tegnap ismét szép közönség gyűlt össze Dienes László előadásán, aki ezúttal a misztikumról való keresztény felfogásokat ismertette.

A görög bölcsek szerint — mondotta Dienes László — csak változó dolgokat fogunk fel. Azt, ami állandó, magát a lényegét sohasem tapasztalhatjuk. Az ember eredetileg szintén idea, azaz maga a lényeg volt s a mindenségben foglalta el helyét. Az ember nem más, mint egy bukott angyal. Az ember feladata megtisztulni, visszahúzódnival a lélek nemes részébe. Ez a plotinuri intellektuális szemlélet.

Meister Eckehardt német bölcse szerint a lét nem más, mint: Isten nem-szellemi anyagában mozgó létifolyamat. Aki a földi dolgokat szereti, a földdel egyesül, aki pedig Istent — bármily különösen hangzik is — Istené lesz. Az élet célja: megszabadulni az empirikus érzésektől, hogy a halál után Istenbe olvadjassunk.

Látjuk tehát, hogy a két különböző irányból kiinduló keresztény bölcselet végeredményben azonos, — nemcsak egymással, de a hindu misztikummal is. Mindhárom az emberi élet feladatának a földi dolgoktól való megtisztulást látja, hogy a halál után egyé legyünk azzal a láthatatlan s felfoghatatlan lényeggel, amit az európai vallások Istennek neveznek.

A modern misztika nagyobb-részt a régiekből szedi össze anyagát.

Az egyik legismertebb modern misztikus világgelfogás: a teozófia szerint minden egy nagy élet ez az élet az Isten és mi az ő elgondolása vagyunk.

A teozofusok szerint hét plá-néta felett folyik az életár, e közt mozog az Isten. Jelenleg ez a folyamat földünk; a negyedik plá-néta fölött tart. Az emberi életnek hét korszaka van s minden ember hét részből áll. Most a negyedik korszak utolsó napjait éljük, ezután az ötödik, a fekete korszak jön, ami 432.000 évig fog tartani. Ezután következik az aranykor. A teozófia egy emberéletet nem tart elegendőnek az Isten megközelítéséhez, ehhez számtalan, végtelennek tűnő korszak kell.

Egy másik modern bölcse, Steiner nem az Isten, hanem az embert akarja megismerni és ezen át jutni el az Istenhez.

— Talán a legelterjedtebb modern misztika, — mondotta Dienes László — a Gnozisz.

Ez felveti azt a kérdést, hogy az ember vajon végte-

len, vagy véges-e? A végtelen föl tudjuk fogni, s lehetetlen az, hogy véges lényben a végtelen ismerete elérhessen. A következtetés alapján tehát az ember örök talaj és, mert magáról tud, végtelen.

— A modern misztika azt tanítja, hogy a test és a lélek között nincs kvalitásbeli különbség. Ebben az egy pontban tehát lényegesen eltér az ókor bölcseitől és a hindu misztikától. Szerinte nem kell szakítanunk semmi földivel, materiálunkkal együtt nemesedhetünk Istenné. Einstein is ki-mondja, hogy nem kell a testet kiölni, csak lelkesíteni!

— Ez tehát, — fejezte be előadását a fiatal tudós — sokkal közelebb áll a természet-hez.

A közönség szünni nem akaró ünneplésben részesítette Dienes Lászlót. (h. i.)

Dunakeringő

II. rész

szébb, nagyobb, kedvesebb,
mint az első rész

* Ma szigorú zenetiltalom van. Ma, március 2-án egész napon keresztül, szigorú zenetiltalom van. Sem színházban, sem pedig a moziban nem tartható előadás. Hasonlóan nem szólhat a zene a kávéházakban és a mulatókban.

* Halálozás. Özv. Schwartz Jakabné, Wollák Imréné édesanyja, folyó hó 1-én rövid, de súlyos szenvedés után elhunyt. Temetése ma, 2-án, pénteken délután 3 órakor lesz Pável-u. 18. sz. gyászházból.

* Az Apolló mozgó szombaton délelőtt 11 órakor a szemérmes szegények javára matiné rendez. A közönség széleskörű érdeklődését hívjuk fel ez előadások iránt, mert mindenkinek kötelessége tehetségéhez mérten banijaival a nyomort enyhíteni.

**Szombaton mutatkozik
be JOHN BARRYMORE
legnagyobb szerepében:
Ahol ég és tenger
találkoznak**

* Tegnap kezdték és ma folytatják a sófiórvizsgát. Puticiu Traian dr rendőrprefektus elnöklésével tegnap délután négy órakor kezdték meg a sófiórvizsgát. Tekintettel a jelentkezők nagy számára, a bizottság a jelölteknek csak egy részével tudott végezni és így a vizsgát ma délután 4 órakor tovább folytatják.

* Amerikai és angol tánc-kották a legújabb kiadásig mind raktárunkban van. Minden kotta nálunk a legolcsóbb. Hegedűs Hírlapiroda zenemű-osztálya.

Tudja mi lesz szombaton?
Már láthatja

A Dunakeringő
II. részét

A láncoló Bécse

Természetesen
• HEYMAN SZINKÖRÖBEN

* Sirköavatás. Az orth. zsidó elemi leányiskola korán elhunyt tanítónőjének, Kopperi Szidónia síremlékének avatása folyó hó 4-én, vasárnap délelőtt feltizenkét órakor lesz a velencei temetőben, mely alkalomra az elhunyt ismerőseit, tisztelőit, volt növendékeit meghívja a tantszület.

Heyman szinkörben

vasárnap d. e. 11 órakor

Sárga ház

* Számokkal látták el a városi rendőroket. Amióta Puticiu Traian dr Nagyvárad rendőrprefektusa átvette hivatalát, élénk változások történtek a rendőrség adminisztrációjában, — így a rendőrség szervezésében is. Puticiu dr prefektus a nap jó részét rendőrei között tölti és külön gondot fordít arra, hogy a rendőrszemek szolgálatukban kifogástalanul állják meg a helyüket. Mindennap iskolát tartanak az egyes rendőrtisztviselők a legénység számára és ezeken az órákon szakszerűen kioktatják valamennyiüket kötelességükről. Körülbelül 120 új rendőr lépett hetekkel ezelőtt az államrendőrség szolgálatába és tegnap már fel is tűntek az egyes posztokon az új rendőrök, mindeniknek mellén kis fémtábla, rajta a rendőr száma. Roppant fontos, hogy a szolgálatban lévő rendőrnek a száma feltűnően látható legyen. Számos esetben előfordult már, hogy a publikum részéről panaszok merültek fel egyes rendőrszemek viselkedése ellen, de a panaszttevő sohasem tudta a rendőrt megnevezni, hiszen nevét sem kérdezhetette meg, a számát pedig nem látta. Puticiu dr rendőrprefektus ezzel az újítással azt akarja elérni, hogy bárki részéről bármilyen kifogás is merül föl valamelyik rendőr ellen, elég az illető mellén lévő számot följegyezni és már igen könnyen megindítható az eljárás.

Műhely-áthelyezés

Tisztelettel hozom a n. é. közönség szíves tudomására, hogy **zongoravető és hangoló műhelyemet** **Oltenia Csengeri-utcából Kertvárosba** helyeztem át. Az előjegyzések tovább is Matula festéküzletében eszközölhetők. Tisztelettel **Csalku**

Vallás vagy nemzet-e a zsidóság?

Dr Nachum Goldmann
előadása Nagyváradon

Az eszmeközösség híveinek hatalmas épület, a más felfogáson lévőknek pedig pompás esztétikai élvezetet nyújtott dr. Nachum Goldmann berlini tanárnak és publicistának, a cionista világszervezet egyik autoritásának tegnapi esti előadása a Kereskedelmi Csarnokban. A várad Pro-Palesztina Liga rendezte ezt az estélyt.

Dr Nachum, — aki Németország tudományos köreiből fiatal kora ellenére nagy tekintélynek örvend, előadásának ezt a címet adta: „Vallás-e, vagy nemzet-e a zsidóság?” — és a választ eleve megadja dr. Goldmann cionista hitvallása.

Bevezetőben felállította dr. Goldmann a világ zsidóságának mai mérlegét. Az oroszországi zsidóságban hajdan rejlő óriási energiakészletet — mondotta többek közt — a politikai viszonyok folytán elvesztette a zsidóság, mert a mai orosz zsidók elfordulnak a zsidó nemzeti és felekezeti közösségtől. De nem várhat sokat a nemzeti zsidóság az amerikai zsidóktól sem, mert ezek egyik nemzetéről a másikra felszivódnak az Unió nagy vérkeringésében, tökéletesen asszimilálódnak. Személyes meglátásai nyomán remek szatírával vázolja dr. Goldmann az amerikai zsidó ifjúság sportmádatát és antiintellektualizmusát.

Majd rámutat dr. Goldmann arra, hogy a szétszórt zsidóság helyzete az utóbbi évtized alatt határozottan rosszabbodott. Egyetlen pozitív jó történet ezalatt: a Balfour deklaráció, amely Palesztinát a zsidóságnak juttatta. És szerinte ami maradandó, a mai zsidóságból, az nem a newyorki zsidó milliomosok büszke palotája hanem a palesztinai telepések kiserődje és viskója. Hatalmas érveléssel és a példák, párhuzamok és költői képek ragyogó sorával igyekszik végül bizonyítani, hogy a zsidóság nemzeti és nem felekezeti közösség.

— A kétezer éves szétszórásban élő zsidók mindegyike — mondotta az előadó — egy óriási zenekarnak tagja és magában véve mindegyik kitűnő virtuóz, de összhangzó játékra még képtelen, mindegyik csak hangolja hegedűjét, de a koncert még nem kezdődött, meg kétezer év óta, mert nem volt karmester. Jobb karmestert, mint egy nagy, népi eszme, választani nem lehet és ez az eszme: — az előadó szerint — a nemzeti ideál.

A hallgatóság sokáig ünnepelte a kitűnő tudóst, akinek másfélórás szabadelőadása mindenkit fasciált.

Ma kezdődtek az igazi védőbeszéd a kolozsvári diákperben

Mindenki védhet, aki jelentkezik — Zelea Codreanu is Kolozsvára érkezik, védeni fogja a diákokat

Kolozsvárról táviratozzák: Ma délután tíz órakor nyitották meg a diákperben a tárgyalást. Zsufolásig megtelt a tárgyalási terem. A hangulat végsőkéig izgatott.

Tegnap még csak a vádlottak tartottak szónoklatokat és

pedig nem annyira védőbeszédet, mint sovinizmustól átfutott hangzatos szónoklatokat.

A komoly, jogi alapokra fektetett védőbeszéd csak ma délután kezdődött meg. A vádlottak védekezési jogát az el-

nők nem korlátozta, a hivatásos védők, az ügyvédek és az egyetemi professzorok azonban valószínűleg szigorúan alkalmazkodni fognak a szokásos perbeli keretekhez.

Az első hivatásos védő, dr. Dunca Jenő egyetemi professzor volt, az antiszemitizmus vezére.

Beszéde valószínűleg egy órát vesz igénybe.

Utána Giurgiu János dr. ügyvéd, majd Bratu Helén, a hírneves nőügyvéd fog felszólalni.

Ezek a védőbeszéd elő-

láthatólag az egész délutánt igénybe veszik.

Egyelőre még azt sem lehet tudni, hány védő fog felszólalni, mert mindenkinek joga lesz beszélni, aki védőnek feliratkozik. Nem tartják lehetetlennek, hogy a déli órákban Zelea Codreanu is megjelenjen a tárgyaláson.

Teljesen kizártnak látszik, hogy ma délután már kihirdessék az ítéletet. Minden fel arra mutat, hogy éjszakai tárgyalás lesz és a hajnali órákban kerül nyilvánosságra az ítélet.

Ervényesek-e a bérlő és házigazda közötti szóbeli szerződések?

ÉRDEKES ELVI DÖNTÉS A VÁRADI TÖRVÉNYSZÉKEN

A törvényszék harmadik szekciójának Nesselrode-Schmelz tanácsa jelentőségteljes elvi kérdésben hozott ma döntést a bérlők és háztulajdonosok közti viszonyra vonatkozólag.

A Nesselrode-Schmelz tanács előtti tárgyaltak most a Moskovits Adolf és fia cég ügyét a kincstárral, amely

a bérlő és a háztulajdonos közötti szóbeli szerződés érvényességét vonta kétségbe.

Dr. Soós István a Moskovits

cég jogi képviselője kifejtette a bíróság előtt, hogy

a lakbértörvény kifejezetten elismeri a szóbeli szerződések érvényességét

s az a tábló, amelyet a kérdéses esetben a Moskovits-cég, mint háztulajdonos és a bérlő együtt csináltak és a pénztárgyigazgatásnál leilittelékeltek, pótolja a szóbeli szerződést. Ugyanis a szóbeli szerződést ez alkalommal mellőzték.

A bíróság magáévá tette dr. Soós álláspontját és a kincstárt keresetével elutasította.

Nyugaton kutyakultusz van, míg nálunk... Ma délután panaszos levél érkezett a szerkesztőségbe. Miután nem az első eset, hogy egyes váradai sintérek tuftapásaira hívják föl figyelmünket, érdekesnek tartjuk a levelet szó szerint leközölni: Amióta a váradai sintéreket uniformizálták, (így kezd a levél írója), azóta ezeknek az egyenruhás városi alkalmazottaknak nagyon megnőtt a szarvuk. — Végig az utcákon, hosszú botra akasztott hurokkal úgy járnak, mintha marsall-botot viselnének és velem még az az egész szokatlan eset is megtörtént, hogy az egyik ilyen kutyapécér bejött a lakásomba és onnan akarta a kis selyem pincsi kutyámat elvinni. Szerencsére odahaza tartózkodtam és érthető módon felháborodva utasítottam rendre a vakmerő egyént, aki, ahelyett, hogy csendesén eltávozott volna, szembe fordult velem és azt mondotta, hogy ő városi alkalmazott. Nagyon szépen kérem az Estilap utján a város főállatorvosát, hogy adjon

módot és alkalmat arra, hogy ezek az anomáliák, amelyeket az egyenruhába bújtatott sintérek mindenkor ok nélkül elkövetnek, végre-valahára megkövetjenek. Mert az egyenruha még semmi esetre sem jelenti azt, hogy annak viselője magánlaksértést követhessen el, nem beszélve arról, hogy a művelt nyugaton kutyakultusz van és nem fogják össze nyakra-főre a nemes faj- és tenyészkutyákat. Soraim közléséért fogadják köszönetemet. Az Estilap egy hűséges olvasója.

x A „Nagyvárad Estilap” Budapestben állandóan olvasható a Park Szállóba kávéházában, VIII. Baross-tér 10.

x Opefettek, teljes és kivonatolt kiadásban a Hegedűs Hirlapirodában.

x Brahms örökbecsű művei olcsó kiadásban ebben az évben jelent meg. — Minden Brahms mű nálunk kapható. — Hegedűs Hirlapiroda zeneműosztálya.

Március

8

Baklanoff

egyetlen dalestélye a Filmpalaceban

Jegyek már válthatók a Hegedűs Hirlapirodában 250, 220, 160, 120, 80, 40 lei

• AZ EGYIK JÓSOLT, A MASIK RABOLT. Szabadkáról jelentik: Varga Balázs gazdálkodóhoz az esti órákban két cigányasszony állított be. A lakásban egyedül tartózkodott a gazda tizenhét éves Ilona lánya, akik a cigányasszonyok rávettek, hogy jósoltasson magának. Amíg az egyik cigányasszony jósolt, addig a másik behatolt a szomszédos szobába, ott feltörte a szekrényt, kivett belőle több ékszert és ezernégyszáz dinár készpénzt, azonkívül batyuba kötött több más holmit. Mikor a zsákmány együtt volt, a két cigányasszony fölre teperte a leányt, összekötözték, száját rongyokkal tömték be és elmenekültek. Nemsokára hazatértek a leány szülei, akik rémülve vették tudomást a vakmerő rablásról. A két cigányasszony kézrekerítésére széleskörű nyomozás indult.

x Musik für Alles a legnépszerűbb kottasorozat. Új füzetek most jelentek meg. A teljes sorozat raktáron. Kizárólagos raktár: Hegedűs Hirlapiroda zeneműosztálya.

Nem ócska, divatjamult táncokat ajánlunk önnek, hanem csupa eredeti budapesti kotta-ujdonságokat

Tudom, hogy eszedbe jutok
babám. Tangó.

Hallgát-e még a szív szavá-
ra. Tangó.

Lehet a másé. Bluez.

Kinek a szöke. kinek a bar-
na. Charleston.

Nem tagadom, még mindig
gondolok magára. Tangó.

Hiába hazudja azt. Tango.

Százas bankó, nesze cigány.
Foxtrot.

Szóljon, kellek-e még. Char-
leston.

Maga sem más, mint én.
Tangó.

Agyó babám. Tangó.

Erzsikét szerette egy legény.
Foxtrot.

Nem szeretnék csalódnai ma-
gában. Tangó.

Voltál-e májusban Bécsben.
Keringő.

Lágy dal szólj. Dalkeringő.

De kár, hogy vége már.
Tangó.

Nem tehetek róla, szeretem.
Blues.

Magára vágyom. Tangó.

Látod Bóském, ez a szere-
lem. Bluez.

Egy csókos nyári éj. Bluez.

Várj rám. Tangó.

Legyen az én babám. Blues.

Pünkösdi rózsaszál. Tangó.

Eljön még talán. Blues.

Jön az öregedés. Tangó.

Juj de nagy a szerelem.
Orosz tangó.

Pardon. Ön érdekel engem.
Charleston.

Az itt felsorolt kották kizáróan
a HEGEDÜS HIRLAPIRODA

ZENEMŰOSZTÁLYÁBAN

kapható. Oradea-Nagyvárad.

FÜZETENKÉNT 55 LEI.

Vidékre az összeg előzetes be-
küldése ellenében vagy után-
vétellel küldjük.

Fest. Tiszti
2 nap alatt
Kalinovcsán
a Sas alatt
100. 3816 Vasai

Perzsaszőnyeg
könyv
Orendi—Neugebauer
megérkezett
152 mintával, leírással, moti-
vok színes képekkel
Ara 480.— Lei
Kapható
a Hegedüs Hirlapirodában

Mindenféle festést vállalok. Elő-
nyomdák részére sablont készí-
tek. Str. Caragiale Nyárfa-u. 8.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

Drága. Tegnap, szerda esteli utjá-
ban nekem is jól esett volna látoga-
tása a villamos megállónál, sokáig
vártam, de nem sikerült s így a fe-
lém küldött üdvözlét is köszö-
net. Mielőbbi jöttét régóta várja
„Nádfedeles kicsi kunyhó rózsája”.
500

**KÉPKERETEZÉST, nagy áru-
készlet redukálás miatt, gyári áron
alul készítek. Banyik, Vlahuta
(Szent János) utca 6. nyitott üzlet.**

LAKÁS

**KERESEK 3—4 szobás modern,
világos, levegős lakást, lehetőleg
Olasziban. Cim a Hegedüs hirlap-
irodában.**

Különbejárati butorozott szoba
15-re vagy elsejére kiadó. Tudor
Vladimirescu (Magyar) utca 34.

**TÖBB csinos egy ágyas butoro-
zott szoba, központban azonnala,
fűtés és világítással együtt, havi
1500 leiert kiadó. Bővebbet a
„Metropol” szálloda portásánál.
3950**

**KERESEK 3—4 szobás lakást má-
jus elsejére. Cimet kérem Hegedüs
hirlapirodában leadni.** 473

**KERESEK két vagy három szobás
lakást, központ közelében. — áprí-
lis vagy május elsejére. Cim a ki-
adóban.** 429

Egy szép utcai egyszobás, com-
plett lakás a belvárosban kiadó. —
Cim: Hegedüs hirlapirodában. 497

Két nagy szoba elegánsan buto-
rozva, orvosnak, ügyvédnek stb. ki-
válóan alkalmas központban kiadó.
Cimeket „Központ” jelígre Hegedüs
hirlapirodába kérek. 487

ALKALMAZÁS

**EGY vagy 2 éves gyermek mel-
lé ajánlkozok gyermeklánynak
ügyes leány. Cimet Hegedüs hir-
lapirodába.** 413

**IRODAI teendőkhöz, pénztárke-
zelésben jártas, némi román
nyelvtudással rendelkező gyors-
és gépirónő állást keres. Cime
megtudható a Nagyvárad kiadóbi-
vatalában, Károly herceg (Szilágyi
Dezső) utca 6.**

Intelligens fiatal asszony, háztar-
tás vezetésére ajánlkozok, vidéki
magános urhoz. „Jó bánásmód” je-
lígre cimet kér a Hegedüs hirlap-
irodába.

Főzni tudó mindenek, nagy fize-
téssel felvétetik azonnal. Cim He-
gedüs hirlapirodában. 478

Hosszabb bizonyítvánnyal, per-
fekt mindenek szobalány március
15-re felvétetik. Lengyel uridivatüz-
let, Ferdinánd király (Rákóczi) ut 5.
484

Férfimunkások 18—20 évesek fel-
vétetnek Szaruárugyár, Poetul Goga
(Baross) utca 2. Jelentkezés hétfő
reggeltől. 490

ÜGYES fiu kifutónak felvétetik,
Tóth uridivatüzlet, Ferdinánd király
(Rákóczi) ut 10. 489

INTELLIGENTES deutsches
Fraulein sucht Stelle zu 1 Kind,
Dorobantilor (Rulikovszky) ut 18.
Frida Neuwith. 485

Tanulólanynok női ruha varráshoz
felvétetik. Jorga Miklós (Zöldfa)
ca 1. Weisz Cornél. 491

KERESKEDELMIT végzett fiatal
ember helybeli import céghez felvé-
tetik, levélbeni ajánlatokat kérünk
„Fotogén” jelígre Hegedüs hirlap-
irodába. Pályázhatnak volt ügyes
városi tisztviselők is. 486

**Szobalány, jó bizonyítvánnyal fel-
vétetik. Vezér üzlet Mária királyné
(Bémer) tér 1. 498**

**TÖBB évi irodai gyakorlattal,
gyors és gépiró, szerény igényű fia-
taleMBER, azonnali belépésre állást
keres. Cimet a Hegedüs hirlapirodá-
ba kér leadni.** 391

ADÁS-VÉTEL

EGY előlegező kályha, kita-
pasztva eladó olcsón. Pictorul
Grigorescu (Mészáros) utca 4. Hir-
laposztály. 132

Eladó három egymás mellett levő
házahely, Wilson (Füzes) utca foly-
tatása, három utcára 320, 291 és 322
négyzetméter területű, üzletnek
vagy telepnek alkalmas egyben, vagy
darabonként is eladó. Kedvező fi-
zetési feltételek mellett is. Érdek-
lődni: T. Tichindeal (Fürdő) utca
10-a. szám.

Antik kommode, vitrin, Bieder-
mayer szalon eladó. Delavranca
(Ritoók Zsigmond) utca 30. I. 494

Gramofon, jó karban, jutányosan
eladó. Portás, Metropol szálloda. 495

Karlsgarten svájci kar- és
zsebórák nagyon olcsón kaphatók
URÁN-nál 6—2
Nic. Iorga (Zöldfa)-utca 8. szám.

PÉNZKOLCSON

PÉNZKOLCSONT nyújt kézi te-
dezetre egyezzer leittől kezdődőleg
Háztulajdonosok Bankja, Delav-
ranca (Ritoók Zsigmond)-utca 2.
3709

KÜLÖNFÉLÉK

Souterrain, világos, központban
műhelynek, raktárnak, stb. kiadó.
Cim: Hegedüs hirlapirodában. 488

Utazó, aki néhány nap múlva Re-
gátba, Bukovina és Besszarábiába
megy, elvállalná még egy cég képvis-
letét. Cim: Maurice Verité, Di-
mitrie Cantemir (Beóthy Ödön) ut-
ca 12. 492

Elsőrendű ruha varrónő házakhoz
ajánlkozok. Bucovina (Varju) utca
24. szám. 493

**Kézimunkát, párna montirozást a
legolcsóbban vállalok. Cim a Hege-
düs hirlapirodában.** 496

A legdivatosabb mondain táncok-
ból precíz oktatással különórakat
adok, házaknál. Cimet Hegedüs hir-
lapirodába kérek.

Mindenkinek érdeke, hogy
a Nagyvárad Bőrdőndaru és
Táskagyár ridikül és bőrdőnd-
aru készítményeit megtekintse
Cuza Voda (Szacsavay)-utca 18.
Készítményeinkért felelőssé-
get vállalunk.

FIGYELEM!

Remélem, tudja már, hogy **Bal-
tay József** uri és hölgyfodrász
Tache Ionescu (Körös)-utca 3. sz.
8 leiert borotvál

SANITAS

orvosi kötszer-üzem
Plata Unirii (Szt-László-tér) 7.
Ajánl minden e szakba vágó ősz-
szes betegápolási cikkeket, saját
készítési speciális
sér- és haskötőket készen
és mérték szerint. Valódi
francia női és férfi gummi
különlegességek
Uj üzlet 335 Szolid árak

x Uj Idők hetenként jelenik
meg (minden csütörtökön). —
Ára 20 Lei. Kapható a Hege-
düs Hirlapirodában és min-
den újságárúsnál.

Meghívó!

Magán- vagy üzleti ügyek-
beni utazások alkalmával

Budapestben

a legkellemesebb otthont
nyújtja a legelőnyösebb
feltételek mellett a Keleti
pályaudvar érkezési olda-
lával szemben levő

GRAND HOTEL

PARK

NAGYSZÁLLODA

BUDAPEST

VIII., Baross-tér 10.

mert

20% engedményt kap

mint ezen lap előfizetője olcsó
szoba-árainkból,

10% engedményt kap

olcsó éttermi árainkból.
(Kitűnő házi konyha)

5 pengőt megtakarít,

autótaxi költséget, mert gyalog át-
jőhet 1 perc alatt a pályaudvarról

Nálunk otthon érzi magát

Elsőrendű kiszolgálás, szigorúan
családi jelleg

Saját érdeke

ezen előnyök folytán, hogy ok-
vetlen nálunk szálljon meg
Előzetes szobamegrendelés
ajánlatos

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.